

Jestli odejdeš...

ADELE PARKS

Jestli
odejdeš...

ADELE PARKS

2017

Copyright © 2015 by Adele Parks
Translation © 2016 by Dita Kelbelová
Cover illustration © 2016 by Denisa Jánská

Veškerá práva vyhrazena. Žádná část tohoto díla nesmí být reprodukována ani elektronicky přenášena či šířena bez předchozího písemného souhlasu majitele autorských práv.

Z anglického originálu IF YOU GO AWAY,
vydaného nakladatelstvím Headline Review, Londýn 2015,
přeložila Dita Kelbelová
Jazyková redaktorka: Hana Pušová
Korektura: Milena Nečadová a Iveta Muchová
Sazba písmem Minion Pro: Rajka Marišinská a Dušan Žárský
Ilustrace obálky: Denisa Jánská
Grafické zpracování obálky: Rajka Marišinská
Vydání první
Vydalo nakladatelství DOMINO, Na Hradbách 3, Ostrava 1,
v lednu 2017

ISBN 978-80-7498-190-6

*Věnováno Conradovi,
mému volnomyšlenkáři*

BŘEZEN 1914

1

27. března 1914

Nejmilejší deníčku, na dnešní den jsem čekala tak dlouho! Osmnáct let, devět měsíců a deset dní. Celý svůj život. Věčnost.

Vivian pečlivě podtrhla slovo *věčnost* a v poněkud netypickém gestu přivinula deník k hrudi, jako by to bylo dítě. Vivian Fosterová nebyla zrovna náchylná k nápadným projevům emocí – mezi svými přáteli byla považována za tu nejrozumnější a nejrozzváznější –, ale dnešní den byl bezpochyby něčím výjimečný.

Věčnost? Jistě musela existovat doba, kdy si neuvědomovala, jak důležité je provdat se, kdy byla pouhé dítě a neměla na starosti nic jiného než se cachtat v potoce, vyrábět parfém z rozmačkaných růžových lístků anebo sbírat ostružiny. Tehdy se nezajímala o nic jiného než o další slunný den. Jenže na tu dobu si už nevzpomínala. Možná že napsala, co napsala, protože ji vedení deníčků znervózňovalo. Svíral se jí z toho žaludek. Nebyla si jistá, jestli touží po tom, aby ji někdo tak důvěrně znal, a už vůbec ne její všudypřítomná

matka, všeteční mladší sourozenci nebo drzá služebná, čemuž se nedalo s jistotou zabránit. Deníky nejsou upřímné. Když zapisovala do toho svého, stávala se osobností, která se velmi blížila jejímu nejlepšímu já, ovšem její skutečné povaze byla na hony vzdálená, a tím se chránila před dotěrnými zraky případných čtenářů. Své pravé já prakticky neustále schovávala. Osmnáctileté dívky nebyly vedeny k tomu, aby říkaly, co si myslí; k samostatnému myšlení je nikdo nenabádal. Napsat, že na dnešek čekala „věčnost“, bylo něco, co nemohlo způsobit žádné větší potíže; byla to poznámka, jaká se od mladých nevinných debutantek dala očekávat. Byla naivní. Nepřesná, což bylo odpustitelné.

Takřka celá rodina Fosterových chápala význam dnešního dne. Vivianiny mladší sestry Susan a Barbara (které se ale říkalo Babetka, snad aby paní Fosterová dala panu Fosterovi najevo, že žádné další děti už nepřijdou) byly vyvedené z míry. Tak dlouho seděly na Vivianině posteli s ústy dokořán a očima skelnýma vzrušením sledovaly, jak jejich sestra rejdí po pokoji, tu otevírá dveře šatníku, tu se prstem dotkne plechovky s pudřenkou nebo si pohraje s penetlemi na šatech, až jí došla trpělivost a mávnutím ruky je obě odehnala zpátky do dětského pokoje. Jak by to na ně neudělalo dojem! Vivian byla starší (o dva a o šest let) a zatímco ony už byly uložené v posteli, účastnila se plesů, a to jim příliš imponovalo, než aby se jí opovážily odporovat. Jejího bratra Tobyho, o čtyři roky mladšího, všechen ten rozruch mátl. Ovšem příslušnost k mužskému pokolení mu dávala silný pocit nadřazenosti, který poněkud protivným způsobem stíral onen věkový rozdíl.

Byla naprostá pravda, že od zahájení své první sezony nečekala Vivian na nic jiného než právě na dnešní večer, a v její představitosti se těch osm měsíců od věčnosti nijak zásadně nelišilo, protože před tím, než ji uvedli do společnosti, nebyla v podstatě nikdo.

Do té doby jednoduše čekala.

Byla jen školačka, které mohl každý poroučet a kterou mohl každý poučovat: rodiče, blízcí i vzdálení příbuzní, chůva, vychovatelka, sousedé, vikář a kdokoli jiný, s kým se paní Fosterová kdy

znala a koho jste mohli potkávat v salonu Fosterových ve čtvrtek, kdy přijímali hosty. Pokud se jednalo o člověka dostatečně starého a dostatečně bohatého, aby mohl projevovat vlastní názory, považovalo se za naprosto přijatelné, aby poučoval mladé dívky, a ty musely v tichosti přijímat rady bez ohledu na to, jak byly směšné. Proto Vivian připisovala dnešnímu dni takovou důležitost. Počínaje dneškem se mělo všechno změnit.

Někdy se jí zdálo, jako by ten den nikdy neměl přijít; nevysvětlitelně se bála, že pokud ho bude tak úpěnlivě vyhlížet, možná tím způsobí jakousi katastrofickou, logiku popírající trhlinu v čase, ale čas se nakonec přece jen posunul a vysněný den nadešel.

Nathaniel Thorpe.

Statný, atletický typ, přes metr osmdesát vysoký, s rovnými bílými zuby, světlými vlasy, řasami, jaké by mu ženy mohly závidět, a bradou, o jakou i leckterý muž zavadil pohledem. V jednom kuse byl uhrátý a zablácený z her, kterým se věnoval: fotbalu a ragby, v létě kriketu. Ustavičně byl vidět při střelbě, honu, jízdě na koni. A co se o něm říkalo! Energický. Pohledný. Šarmantní. Evidentně žádoucí. Ženich k pohledání – rozechvíval ji do hloubi duše.

Znali se už dlouhá léta, ačkoli spolu poprvé promluvili až po jejím uvedení do společnosti. Byl sousedem její tetičky a taky jediným důvodem, pro který snášela celý ten měsíc na venkově, když už tam od svých třinácti musela trávit každé léto. Jeho rodina vlastnila stovky, možná tisíce akrů půdy, veškeré pozemky v okolí tetiččiny vesnice, kam až oko dohlédlo. Často vyhlížela z okna v poschodí a užívala si ty vzácné chvíle, kdy se vracel domů z Etonu a kdy ho mohla zahlédnout, jak s bratranci a přáteli střílí po všem možném, prohánějí zpoceně koně po přilehlých loukách a honí se za tím, co se zrovna namanulo: za liškou, zajícem, dobrou zábavou. Často uvažovala, jak je asi bohatý. Zdálo se, že neexistuje nic, co by si nemohl dovolit. Těžko si to představit. Předčasně ukončil Oxford. Nebo možná Oxford skončil s ním; nebylo jasné, zda ho vyloučili, nebo nepostoupil do vyššího ročníku. Ačkoli už s Vivian tu a tam prohodil nějaké slovo, na nic takového se ho zeptat nemohla. Ne-

rada by na něj svými otázkami dotírala. Její matka se už na něho bezpochyby vyptala. Samozřejmě diskrétně. Jistě chtěla vědět, zda jeho rodinu nezatěžují dluhy, jaké má vyhlídky, záměry, jestli se jeho jméno nespojuje s nějakým skandálem. Zřejmě se nedoslechla nic příšerného, neboť Vivian bylo dovoleno, aby se o něho zajímala. Nenápadně, vhodně, nevtíravě.

To Vivian věděla.

Dávno před svým prvním plesem byla poučena o tom, jak si počínat, aby si získala jeho pozornost. Měla to štěstí, že se narodila s tvářičkou, jakou všichni považovali – víceméně – za milou. A to bylo to první i poslední, co si o ní lidé říkali. Byla radost na ni pohledět. Nikdy se nestarali, jestli je milá či spolehlivá, šikovná či duchapřítomná. A ani ji nepovzbuzovali, aby na zmíněné vlastnosti kladla přehnaný důraz.

Paní Fosterová často vstupovala do nového dne s neochvějným pocitem nadřazenosti. Jak by také ne. Její dcera si v sezoně vedla výtečně. Jako dítě bývala její nevyčerpatelná energie a impulzivita popravdě poněkud vyčerpávající, ovšem při hledání manžela se ukázala jako velmi užitečná. Vivian si dávala až přehnaně záležet na svém zevnějšku. Lemy jejich šatů se nesměly kroutit; během plesů nemusely služebné na toaletách nikdy přispěchat na pomoc s jehlou a nití v ruce – Vivian měla svou róbu tak pod kontrolou, že takovou pomoc nikdy potřebovala. Ostatní dívky byly v porovnání s ní příliš lenivé a nepořádné. Vivianiny mladší sestry se převalovaly ráno v posteli mnohem déle, než se považovalo za slušné či přípustné. Zejména Susan se vždycky se vším loudala. Její kyprá postava to koneckonců jasně dokládala; pevná vůle byla Susan jednoduše cizí. Většina děvčat, sešněrovaných korzety a konvencemi, se pohybovala s jistou malátností, jako by se brodily mokřým pískem. Vivian se jim v tom naštěstí nepodobala. Byla čilá. Energická. Všechno na ní mělo svůj účel; nenašly byste u ní nic zbytečného či marnotratného.

Jako matka měla paní Fosterová přirozeně za úkol její energii ovládat a směřovat, mírnit její impulzivitu. Těšilo ji, že Vivian sklízí ve společnosti úspěchy, avšak nepřála si, aby mezi ostatními dívka-

mi vyčnívala. To by byla pohroma. Vivian byla odmalička vedena a vychovávána k tomu, aby plně využívala svůj vzhled, šarm i elán, ovšem obloukem se vyhýbala sebemenším náznakům svěhlavosti či nezávislosti. Všem musí dělat radost. Vivian se všemi radami řídila, matky jí brzy důvěřovaly, otcové jí byli okouzleni, ostatní dívky ji zbožňovaly a muži prohlašovali, že by se kvůli ní bili, pokud by ovšem souboje nebyly dávnou minulostí. Všeobecně se mělo za to, že ačkoli postrádá rodinné jmění, Vivian Fosterová je žádoucí nevěsta. Ty upřímnější gardedámy, schované za svými vějíři, často podotýkaly, že Vivian ostatní mladé dámy zastiňuje. Měla v sobě cosi vzácného.

Pocit nadřazenosti paní Fosterové by nepochybně vzal za své, kdyby jen tušila, že Vivian občas stává nahá před zrcadlem, kochá se pohledem na své dlouhé štíhlé nohy, útlý pas a malá, ale pevná ňadra a přitom si říká, jaká je to škoda, že to nikdy neuvidí nikdo jiný než ona. Byla zvyklá přijímat komplimenty týkající se její tváře, vlasů, očí; a mohla si pouze představovat, co by asi *on* řekl o všem ostatním. A také si to představovala a při tom prsty lehce klouzala po svém těle. Klid paní Fosterové našťastí nikdy nebyl narušen, protože její vztah s dcerou byl formální a povrchní. Vivian si navíc chránila soukromí. Nikdy se nesvlékala, aniž by předtím zaklínala kliku ode dveří do svého pokoje židlí.

Přestože Nathaniel Thorpe holdoval lovu, střílbě, rybaření a bůhvíčemu ještě, Vivian ke své úlevě zjistila, že tráví dost času i v Londýně. Tak jako ostatní mladí muži. A proč by ne? Nejlepší večírky se konaly právě tam. Vivian byla přesvědčená, že nikde jinde by nemohla žít, ovšem když se o tom zmínila před svou matkou, paní Fosterová pouze zvedla obočí a poznamenala, že Vivian bude žít tam, kam ji vezme její manžel. Vivian si na to zamumlala pro sebe „To tak“.

„Co jsi říkala?“ optala se paní Fosterová, která věřila, že má právo znát každou myšlenku své dcery.

„Říkala jsem, že máte asi pravdu, matko,“ opáčila Vivian s neupřímným úsměvem.

„Samozřejmě že mám pravdu. Vždycky mám pravdu.“

„Ano, matko.“

Paní Fosterová se vynasnažila poučit Vivian o základních faktech života, dala si nicméně záležet na tom, aby se vyhnula všem trapným a únavným detailům. Místo toho předala dceři tři pravidla, z nichž dvě měla několik částí. Za prvé, Vivian nesmí nikdy cestovat vlakem sama v doprovodu muže. Za druhé, nikdy nesmí oponovat možnému nápadníkovi ani mu skákat do řeči, měla by ho nicméně zarazit, kdyby se jí pokusil dotknout kdekoli nad loktem či kolenem. Za třetí, nikdy nesmí odmítnout žádost o tanec, avšak žádnému muži by neměla věnovat více než dva tance za sebou.

Vivian si uvědomovala, že je to nedostatečná příprava víceméně na cokoli, o taneční sezóně ani nemluvě.

Mnohem cennější informace získávala od svých přátel. Ještě ani nevstoupila do společnosti, a už znala slova jako cizoložství (které provozují lidé po letech manželství), smilstvo (které provozují služky a coury) nebo ještě skandálnější, a tudíž vyžadující latinské označení, cunnilingus (který podle ní nemohl provozovat snad vůbec nikdo).

Byla zvědavá.

Poslední rok se často před spaním dotýkala sama sebe na břiše, hladila se po něm pomalými krouživými pohyby. Bříška jejích prstů poznala každý vjem, jaký jí noční košilka mohla nabídnout: jemné hrbolky krajek, hladké klouzání stužek, lehké tření bavlny. Ráda pod prsty cítila výstupky žeber, mírnou prohlubeň pasu i tvrdé kyčelní kosti. Netrvalo dlouho a usínala s rukou položenou na pahorku tvořícím trojúhelník mezi kyčlemi, v němž se setkávala její stehna. Bylo hřejivé a bezpečné zakrývat to místo dlaní. Později zataoužila poznat, jaké by to bylo, kdyby jí nebránila vrstva látky. Říkala si, že na tom není nic špatného, je to její tělo. Nikdo o tom nemusel vědět. A přesto to v ní vyvolávalo náhlý, neurčitě svíravý pocit a srdce se jí rozbíhalo rychleji. Když vyklouzla z ponožek na spaní a otřela se jednou nohou o druhou, téměř si dokázala představit, že se jí na holé kůži dotýká někdo jiný. Posunula chodidlo naho-

ru po lýtku až k jamce pod kolenem. Tam se jí ještě nikdy nikdo nedotkl. Tak takové to je! Brzy jí ani tohle nestačilo, a tak se prsty vkrádala pod lem košile a nechávala je potulovat po celém těle.

Ano, byla zvědavá.

Nathaniel, o několik let starší než Vivian, stačil už ve společnosti vyvolat rozruch. Všichni ho zbožňovali. Vivian si velice dobře uvědomovala, že není jediná, kdo si myslí, že právě jeho stojí za to ulovit. Měl všechno: bohatství, mládí, krásu. Vivian bohatství scházelo – nebo alespoň v dostatečné míře –, a tak si v celé věci musela počínat nanejvýš chytře. Na učení jí nikdy neužilo; nezajímalo ji, kde jaká země leží na mapě a kde se jaký prvek nachází v periodické tabulce, byla nicméně dost bystrá na to, aby věděla, že je zásadní, komu věnují muži svou náklonnost. Na ničem jiném nezáleželo.

Vivian dostala krásné šaty; bylo jí řečeno, aby se chovala pozorně a tiše a sprátelila se s Nathanielovou matkou. Společně se účastnily plesů, dobročinných obědů a odpoledních čajů. Spolu s Nathanielem (a s nezbytným doprovodem, který jejich namlouvání dodával na úctyhodnosti) navštěvovali plesy, koktejly, operu a balet. Pokaždé mu vyčlenila alespoň první a poslední tanec ve své taneční knížce. První čtyři měsíce si dávala záležet, aby v ní nechyběli ani jiní taneční partneři, a jeho v tom střídání podporovala také. Nechtěla, aby se cítil v pasti; odmítala působit zoufale. Během posledního měsíce si už počínala cílevědoměji. Pokud tančil s jinými dívkami, snažila se držet nablízku jeho matce a usmívala se, aby dala najevo, že se tak sama rozhodla. A pokud už byla nucena přijmout tanec s někým jiným, nezapomínala za jeho zády obracet oči v sloup, aby Nathanielovi ukázala, jak je tím rozmrzelá a že by raději tančila s ním. To ho vždycky rozesmálo. Líbilo se mu, že ji jeho matka zbožňuje a vidí v ní učiněného anděla; jemu odhalovala drzejší stránku své povahy, schopnost bavit se, chovat se nestydatě.

Zabíralo to. Posílal květiny a vzkazy. Pozval ji na čaj do svého domu; za přítomnosti nejen jeho matky, ale i tetičky: očividně proto, aby si ji mohla prohlédnout. Všichni jeho příbuzní se vyznačovali božsky aristokratickým vzhledem: měli jemnou kůži, jasné oči,

zářili zdravím. A pak ji minulý týden navštívil v domě Fosterových v Hampsteadu. Pan Foster bohužel nebyl přítomen, a tak se Nathaniel procházel po zahradě s její matkou a předstíral zájem o pestré pelargonie kvetoucí na okrajích záhonů. Působil neklidně, takřka podrážděně. Očividně ho zklamalo, že se mu nedostalo příležitosti požádat Vivianina otce o svolení k sňatku. Nepatřil k sortě mužů zvyklých na překážky ve svých plánech. Na odchodu zašeptal Vivian do ucha: „Doufal jsem, že vás zastihnu o samotě.“ Nestačila mu na to nic odpovědět. Co by koneckonců mohla říct? Chlapci jsou někdy tak legrační. Jak si mohl myslet, že bude sama? Dívky se nikdy nenechávaly o samotě. Na druhou stranu jí však pochopitelně lichotilo, že ji chtěl mít sám pro sebe.

Byla to právě nervozita, s jakou se při své návštěvě choval, která jim všem dávala naději; a která ve Vivian vyvolávala *jistotu*. Teď už věděla, co se bude dít dál. Dnes večer ji požádá o ruku a pak bude následovat roční zasnoubení. Delší doba by byla otravná, kratší by znamenala, že se jim možná nepodaří zajistit obřad ve Westminsterském opatství, a po něm Vivian velmi toužila a navíc ne marně, neboť Nathanielův otec byl rytířem Velkého kříže. Jarním svatbám se nic nevyrovnalo. Líbánky stráví v Evropě. Egypt či Afriku Vivian předem vyloučila. Riziko exotických nemocí či štípnutí něčím příšerným bylo v těch končinách vysoké a kromě toho, kdyby se vypravili příliš daleko, noviny ani ilustrované týdeníky by o jejich cestách nepodávaly tolik zpráv, kolik by si Vivian přála. Rok po svatbě přivede na svět dědice. A poté, o rok a půl později, druhého. Rozhodla se, že bude mít nejvýš tři děti. Víc ne. Víc dětí se nenapravitelně projeví na ženské postavě bez ohledu na to, kolik je vám let. Rok co rok v srpnu se budou vracet na kontinent. Vivian bude nosit kožešiny a perly. Tančit s vévody a hrabaty. Tohle byla její představa ráje.

Přípravy na dnešní večer musely být proto dokonalé: dlouhá koupel s vonnými solemi, hebké ručníky a pak spousta levandulového pudru. Vivian objevila šaty, vedle nichž vypadaly všechny ostatní, které vlastnila – a které kdy viděla – fádňí a obyčejné.

Původně si přála malinově růžové či dokonce jasně červené. To ovšem její matka kategoricky odmítla; bude se muset spokojit s bílou barvou, krémovou, možná stříbrnou. V krajním případě by paní Fosterová souhlasila s mátovou. Jenže Vivian měla světlé vlasy. Mátovou si nemohla dovolit. Mátová by byla katastrofální. Nakonec se shodly na perleťovém hedvábí. Paní Fosterová našla nádhernou látku ve svém oblíbeném londýnském obchodě. Vivian byla vskrytu ohromená, svou radost ovšem najevo nedala; pěstovala si mnohem kultivovanější osobnost a dětinské projevy vděčnosti vůči matce byly v jejím věku neslýchané (nicméně s nelibostí se nikdy neskrývala).

Střih šatů byl zásadní. Vivian už měla dost toho jednoho okoukaného modelu, který nosila pořád dokola, modelu, který nosily všechny osmnáctileté dívky: s krátkými rukávy a kulatým výstřihem. Její matka netrvala na tom, aby šaty navrhla některá z místních švadlen; Hampstead byl plný žen zručných při práci s jehlou a nití, ovšem dost zaražených, jakmile si Vivian přála, aby inspiraci hledaly v módních rubrikách magazínů. Vždyť byl rok 1914! Královna Viktorie dávno zemřela. Na trůnu seděl její vnuk. Tak proč nebyly schopné pochopit, že se poměry změnily? Proč byli staří tak natvrdlí? A tak Vivian rozhodla, že se šaty dají ušít v Bond Street. Paní Fosterová našťestí souhlasila. Proběhly dvě zkoušky. Stálo to jmění, ovšem vyplatila se každá pence.

Průsvitné spodní prádlo z bílého batistu, vybrané pro Vivian na dnešní večer, pocházelo z Eaton Lodge, z té dílny, kde si nechávali členové královské rodiny vyšívat svatební výbavu. Žádné laciné kousky z obchodního domu D. H. Evans, vyráběné ve velkém. Paní Fosterová chápala význam investice a nebyla skoupá; od okamžiku, kdy Vivian vstoupila do společnosti, bylo o ni skvěle postaráno. Měla troje či čtveř pěkné taneční šaty, ale tyhle nové si oblíbila nejvíc. Bylo v nich cosi zvláštního. Příslib. Možnosti.

Přípravy na dnešní večer, které začaly už ve dvě hodiny odpoledne, si Vivian užívala. Drhnutí, čištění, trhání, upravování, zkrášlování, to všechno zabralo čas. Rozprostřela si šaty na postel, nechala

si přichystat koupel a pak si v ní hověla celou věčnost. Chůva se bála, že si Vivian užene smrt, když se bude koupat tak dlouho, neustále kolem ní chodila, ptala se, jestli by se nemělo zatopit v krbu, a hurovala nad tím, že Vivianino spodní prádlo je příliš tenké. Bylo těžké nemít ji za obyčejnou hlupačku, která ničemu nerozumí. To její neustálé brebentění! Takové nesmysly. „Jen pamatujte, slečno Vivian, děvče je v bezpečí jedině tehdy, když se dobře provdá, nebo si aspoň pečlivě vybere, a do té doby nemá nic jistého.“ Vivian se nelíbilo, že chůva mluví o jejich vyhlídkách tak otevřeně. Připadalo jí to nevkusné. „Všechno je potřeba vzít v úvahu. Jeho rodinu, jeho bohatství, ambice, povahu.“

„Já vím, chůvo. Všichni to víme.“

Na Vivianině toaletním stolku ve stříbrných svícnech hořely svíčky. Byla tu mísa s jablky, hrozny a pomeranči (všem záleželo na tom, aby si udržovala pěknou postavu) a sbírka rodinných fotografií zobrazujících její příbuzné v celé jejich upjaté a seriózní kráse. Vivian pohlédla na tu s dědečkem a potají si otráveně povzdychla. Sotva si na něj pamatovala – zemřel, když jí bylo sedm –, ale když se chůva dala do těch svých řečí, často se k fotografiím příbuzných obracela, aby se zabavila nebo jednoduše unikla. Dědeček pro ni byl nejasnou změť mlhavých dojmů. Tabákový dým, velké břicho upnuté v kostkované vestě, šimrající vous, který ji zaškrábal na čele pokaždé, když před dědečkem stávala, aby mu dala dobrou noc. Zanechal své panství ve větším nepořádku, než by se bývalo slušelo. Zřejmě počítal s tím, že mu zbývá pár let navíc, aby dal věci do pořádku. Anebo se o to zkrátka nestaral. Byl jistým zklamáním. Zdědil velké jmění, a zbylo po něm méně. Taková škoda. Byla to jeho chyba, že Vivian musela vynakládat takové úsilí; kdyby byla lépe zajištěná... inu, nemusela by se tolik snažit, aby si jí všimli. Slušné věno je tak uklidňující.

„Nedělá dobrotu zamilovat se do prvního muže, který s vámi protančí večer a za kterým se otočíte. Není to k ničemu. Vždyť kam spěchat? To říkám já. Kam spěchat? Měla byste si užít dvě či tři sezony,“ prohlásila chůva. Fosterovi si však dvě či tři sezony ne-

mohli dovolit, což byla skutečnost, o které chůva neměla tušení, ale o níž byla Vivian poučena velice jasně. „Spěchej se svatbou a litovat budeš dlouho. Každý ví, že to je tak.“

Chůva samozřejmě neměla ponětí, jak to chodí. Přesto jí bylo člověku líto. Lidem jejího ražení nebyla sezona dopřána. Tančilo se všude, ovšem v jejím případě to patrně bylo v kavárnách se zaprášenými podlahami a oschlými sendviči, a ne v tanečních sálech se zářícími lustry a zlacenými křesly. Byla to škoda, ale ne každý mohl být bohatý. Nebo snad ano? Ne, ovšemže ne, to byla holá nemožnost. Tak či onak bylo jasné, že se chůvě v životě nedařilo; kdyby ano, neskončila by v domácnosti někoho jiného a nestarala se o cizí děti. Mohla mít své vlastní, což by bylo pěkné pro ni, ale ne pro Fosterovy, protože to byla slušná žena a svou práci odváděla dobře. Vivian uznala, že jako chůva byla spolehlivá a rozumná, nijak přehnaně sentimentální ani přísná.

„Zajímalo by mě, kdo to řekl jako první.“

„A co?“ štěkla Vivian. Nechtěla to udělat, ale když chůva mluvila, nedávala pozor a teď zabodla Vivian vlásenku přímo do kůže.

„Spěchej se svatbou a litovat budeš dlouho. Nemohl to být Shakespeare, co myslíte? Ten přece řekl skoro všechno. Ale tohle jistě nemohl prohlásit žádný mužský. Nač by si chtěli stěžovat? Zní to jako něco, co by řekla žena. Například lady Godiva, nebo Kleopatru.“

Vivian si přála, aby ji chůva nechala být. Aby se soustředila na Susan, Tobyho a Babetku, tak jak to měla v popisu práce. Nemělo cenu to popírat: Vivian už její péči odrostla. Chůva jí nebude k užítku, dokud nebude mít vlastní děti, a pak by ji mohla najmout k nim. Anebo ne. Možná že si najde nějaké mladé děvče s moderními způsoby.

„Pomozte mi do šatů.“

Šaty byly úchvatné. Lehoučké, průsvitné a jemné, obepínaly ji a lichoživě zvýrazňovaly ňadra a pas a pak se mírně rozšiřovaly a spodní část jejího těla nechávaly na fantazii obdivovatelů. Měnily ji z dívky v ženu. Při zkoušce se její matce zdálo, že mají příliš hlu-

boký výstřih, a trvala na tom, aby se zmenšil krajkovým lemem. Na Vivianin tajný pokyn ho švadlena zlehka přichytila k šatům několika stehy. Jedno dvě stříhnutí v šatně dnes večer a po zahalující kraje nezůstane ani stopy.

Nakonec, když byla téměř hotová a rozhodovala se mezi dvěma různými náhrdelníky, připojila se k nim paní Fosterová. Vstoupila bez klepání. Nikdy neklepala. Bylo to k vzteku. Vivian se uklidňovala vědomím, že po dnešním večeru, až vše proběhne, jak má, a ona už nebude obyčejná dívka, ale snoubenka, takřka vdaná žena, matka bude nucena na dveře její ložnice pokaždé klepat. Nepochybně.

„Popřála jsi dobrou noc sestřím a Tobymu?“

„Právě jsem se k tomu chystala.“ Vivian ráda chodila do dětského pokojíku, když byla upravená a vypadala nádherně. V sestřích to vyvolávalo obdiv a žárlivost a Vivian ještě nebyla moc stará na to, aby si obojí vychutnávala.

„Tak běž. Právě odříkávají večerní modlitby.“

Vivian odolala nutkání projevit svou podrážděnost. Susan pochopitelně procházela nábožným obdobím; neustále klečela, postila se a chodila v jednoduchém oblečení. Byla to příšerná póza, a přestože Vivian propadala mnoha jiným, byla vděčná, že předstírání náboženského zanícení k nim nikdy nepatřilo. Chůva nicméně vytušila, že Vivian v duchu obrací oči v sloup.

„Vaše sestra si v životě povede dobře. Mnohem líp, než byste řekla,“ vyplísnila ji.

Měla pravdu? Mohla by Susan, tak těžkopádná ve svém jednání, mít v životě úspěch? Chůva se obrátila na paní Fosterovou. „Vsadím se, že vy budete vědět, kdo to řekl,“ poznamenala a vytřepala lem Vivianiných šatů, opatrně a poněkud zbytečně. Neuměla si dát pokoj, neustále kolem nich poskakovala.

„Co kdo řekl?“ optala se paní Fosterová.

„Spěchej se svatbou a litovat budeš dlouho.“

Paní Fosterová na ni upřela chladný pohled. Zdálo se, jako by ta slova vrhla stín. „William Congreve. Tak si pospěš, Vivian. Nesmíme se opozdit.“